

“Edirne’de Kültür ve Sanat”

**Ender
Bilar**

www.enderbilar.com

YAĞLI GÜREŞ VE KIRKPINAR’DA DEĞİŞİM HER YERDE, GELENEK NEREDE?

UNESCO’nun Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi’nde yer almasına rağmen, bu tescilin gerektirdiği farkındalık ve kurumsal sahiplenmenin yeterince yansıtılamadığı Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali’nin 665’incisi, 29 Haziran-5 Temmuz 2026 tarihleri arasında tarihi Sarayıçi Er Meydanı’nda gerçekleştirilecektir.

Dünya kültür mirasının önemli unsurlarından biri olan ve Edirne’nin en önemli marka değerleri arasında yer alan Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali’nin gelenekselliğinin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması amacıyla çeşitli projeler geliştirilmekte ve uygulanmaktadır.

Yağlı güreşin uzun yıllar Türkiye Güreş Federasyonu bünyesinde yürütülmesi çeşitli eleştirileri de beraberinde getirmişti. Bu süreçte, yağlı güreşin kendine özgü yapısı nedeniyle kendi öz değerleriyle örtüşen bir federasyon çatısı altında yönetilmesi gerektiği sıkça dile getirilmiş, geçmişte kurulan ancak kısa süre sonra kapatılan federasyon deneyimi de yaşanmıştı.

Türkiye Geleneksel Güreşler Federasyonu’nun 21 Nisan 2022 tarihinde kurulmasıyla birlikte bu beklenti yeniden karşılık bulmuş, güreş camiasında önemli bir umut doğmuştur. Beklenti açıldı: Türk kimliğini yansıtan yağlı güreşin, kendi geleneksel yapısı, kuralları ve değerleriyle yaşatılması gerekiyordu.

Bu noktada en temel tartışma başlıklarından biri; geniş süresi, puanlama sistemi ve minder güreşine benzer uygulamalar olmuştur. Zaman içinde bu konularda çeşitli düzenlemeler

yapılmış olsa da, geleneksel kültürün modernleştirilmesi anlayışı arasındaki tartışmalar giderek artmıştır.

Federasyonun yanı sıra 1 Mayıs 2017 tarihinde kurulan Yağlı Güreş Düzenleyen Kentler Birliği tüzüğü de Türk ata sporu yağlı güreşin geleneksel değerlerini koruma ve kuşaktan kuşağa aktarma hedefini açıkça ortaya koymaktadır.

Federasyon tarafından kurulan Türkiye Yağlı Güreş Ligi, organizasyonlara sistematik bir yapı kazandırmış, güreşsever ilgisini artırmış ve pehlivanların beklentilerini yükseltmiştir. Ancak bu süreç aynı zamanda yağlı güreşin profesyonelleşmesini de beraberinde getirmiştir.

Artan ilgi, çok sayıda belediyenin organizasyon takvimine girme talebini doğurmuştur. Bu durum federasyon açısından planlama ve koordinasyon yükünü artırmıştır.

2026 yılında hayata geçirilen Türkiye Yağlı Güreş Gelişim Ligi ise bu yapının alt organizasyonu olarak sisteme eklenmiştir. Tüm bu adımlar, yağlı güreşin Türkiye genelinde gelişimi ve yaygınlaştırılması açısından önemli görülmektedir.

CW Enerji Türkiye Yağlı Güreş Ligi’nin kurulmasıyla birlikte Kırkpınar Yağlı Güreşleri’nde kol bağlayacak pehlivan sayısı düşürülmüştür. Bir taraftan Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali “yağlı güreşin olimpiyatı” olarak tanımlanırken, diğer taraftan katılacak pehlivan sayısının azaltılması, hem sporcular hem de izleyici açısından katılımı olumsuz etkilemiştir. Bu bağlamda organizasyonun kapsayıcılığı ve itibarı konusunda tartışmaları da beraberinde ge-

tirmiştir. Bu sürece Edirne de kurulu bulunan ilgili sivil toplum örgütleri ile kurum ve kuruluşlarının sessizliği de dikkat çekmektedir.

Edirne’nin fetih döneminde şehit olan 40 akıncının anısına I. Murad tarafından kentin fetih günü olan 5 Mayıs 1361 yılında başlatılan Kırkpınar Yağlı Güreşleri, tüm pehlivanların zembilini alarak güreş tuttuğu ve yaklaşık bir asrı aşkın süredir Sarayıçi Er Meydanı’nda devam eden köklü bir gelenektir. 2022 yılında 2.475 pehlivan kol bağlarken, uygulamanın başladığı 2024 yılında bu sayı 852’ye, 2025 yılında ise 762’ye düşmüştür. Buna rağmen federasyon ve ilgili çevreler, Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali’ni “yağlı güreşin olimpiyatı” olarak tanımlamaktan geri durmamaktadır.

Bununla birlikte, bazı uygulamalar çeşitli eleştirilere de konu olmaktadır. Özellikle ekonomik gücün (sermayenin) karar alma süreçleri üzerindeki etkisi ve geleneksel değerlerin korunması hususunda önemli soru işaretleri dile getirilmektedir.

Bu tartışmalar sürerken organizasyonun görsel ve sembolik kodlarında da dikkat çekici değişimler yaşanmaktadır. 2026 yılında Bursa Güreş Ağalar Birliği tarafından düzenlenen iftar yemeği afişinde, pehlivanların geleneksel kispetli duruşu yerine minder güreşini andıran şortlu, atletli ve spor ayakkabılı görsellerin kullanılması da bu dönüşümün dikkat çeken örneklerinden biri olmuştur.

Bu tür görsel tercihler, yağlı güreşin kimliğini oluşturan geleneksel temsil biçimlerinin değiştiği yönünde tartışma ve endişeleri beraberinde getirmektedir. Hatta geçmişte farklı organizasyonlarda, oluşturulan güreş alanı içine domatesler yerleştirilerek oluşturulan sembolik görsel düzenlemeler de benzer şekilde bu tartışmalara konu olmuştur.

Bu bağlamda 16 Mayıs 2025 günü düzenlenen “Yağlı Güreş ve Kırkpınar Yağlı Güreşlerinde Gelenekselliğin Korunması ve Sorumluluğu” başlıklı panelde, Kırkpınar Ağası Ufuk Özünlü’nün “Ağalık kıyafetini modaya uygun şekilde güncelleyeceğiz” şeklindeki açıklaması dikkat çekmişti. Özünlü’nün daha sonra kendisine özel olarak tasarlatıldığı çeşitli ağa kıyafetleriyle Sarayıçi Er Meydanı’nda yer alması, geleneksel kültürün önemli unsurlarından biri olan “ağa kıyafeti” anlayışının nasıl dönüşüme uğradığı ve özgün niteliğini kaybetme riskiyle karşı karşıya kaldığı yönündeki eleştirileri güçlendirmiştir. Benzer biçimde, 2026 yılında hakem kıyafetlerinde yapılan değişiklikler ile sponsor destekli yeni tasarımlar da gelenekselliğin korunması bağlamında kamuoyunda farklı değerlendirmelere konu olmuştur.

Federasyon Başkanı da hakemlerin kıyafetlerde modern-

leşmeye gidildiğini, bu çalışmaların sponsor destekleriyle hayata geçirildiğini ifade etmiştir.

Tüm bu gelişmelerin yanında 2026 yılı Kırkpınar’ında planlanan jübile ve vefa organizasyonları, geleneğin yaşatılması adına önemli adımlar olarak değerlendirilmektedir.

Bu bağlamda Kırkpınar Ağası 2026 yılı için “**Taraftar Kırkpınarı**” vurgusunu öne çıkarırken ardından bilet fiyatlarının 1.750 TL ile 2.600 TL arasında açıklanması ise yeni bir tartışma alanı yaratmıştır. Bu durum, “tarafat” kavramının kapsayıcılığı konusunda soru işaretlerini beraberinde getirmiştir. Ağa konuşmasında “... belki de hayatı boyunca yağlı güreşle hiç temas etmemiş insanların Kırkpınar’a geleceğini belirtirken Türkiye’nin önde gelen şirketlerinin temsilcileri, spor camiasının önemli isimleri ve sanat dünyasının tanınmış simalarının Kırkpınar’da buluşacağını” vurguluyor. Nitekim Kırkpınar, geçmişte de birçok önemli ismi ağırladı. 651. Kırkpınar Yağlı Güreşleri’ne FILA Başkanı Raphael Martinetti katılırken, 653. Kırkpınar’da iş insanı Sakıp Sabancı başta olmak tarihi süreçte çok sayıda tanınmış sanatçı ve iş dünyası temsilcisi er meydanının konuğu oldu.

Kırmızı Dipli Mum geleneği ise tüm bu dönüşüm içinde varlığını sürdürmektedir. Ancak son iki yıldır Cumhurbaşkanı’na takdim edilen kırmızı dipli mum ve davetiye sunuluş yeri, biçimi ve Kırkpınar Ağası’nın kıyafeti de değişime konu olmuştur. Bu durum, Kırkpınar’da artık dönüşümün tek bir alana sığmadığını, organizasyonun

nereydeyse tüm katmanlarına yayıldığını göstermektedir. Puanlama sistemi ve pehlivan sayılarından ağa ve hakem kıyafetlerine, organizasyon yapısından bilet fiyatlarına kadar geniş bir değişim süreci yaşanmaktadır.

Bu bağlamda Kırkpınar Yağlı Güreşleri’nin bir asrı aşkın süredir sürdürüldüğü Sarayıçi Er Meydanı’ndan taşınacak olması, sadece bir mekân değişikliği değil, kültürel mirasın mekansal hafızasının kaybı anlamına gelmektedir. Çünkü Kırkpınar’ın ruhu, yüzyılı aşan biriki miyle Sarayıçi’nde o tarihi mekanda yaşamaktadır.

Yaşanan tüm bu dönüşüm sürecinde, Türkiye Geleneksel Güreşler Federasyonu’na, Yağlı Güreş Düzenleyen Kentler Birliği’ne, Kırkpınar Ağası’na ve Edirne Belediyesi’ne düşen en önemli görev, değişim ile geleneğin korunması arasındaki hassas dengeyi gözetmek, yağlı güreş ve Kırkpınar’ın yüzyıllardır taşıdığı özgün kimliği gelecek kuşaklara gelenekselliğiyle aktarabilmektir.

Bütün bu değişimlerin ortasında ise işin özünü temsil eden en temel unsur olan kispet, hala pehlivanın üzerinde ve geleneğin merkezindeki yerini korumaktadır.

Modernleşme adımları her yıl daha görünür hale gelirken, ister istemez şu soru akla gelmektedir. Değişim bu kadar geniş bir alana yayılırken, pehlivanın en temel simgesi olan kispet ne zaman bu dönüşüm tartışmalarının konusu olacaktır? Yoksa “Bursa’daki afiş geleceğin habercisi mi?

Ezan Vakitleri					
İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
03:28	05:32	13:20	17:21	20:58	22:52

Yenigün
OFSET
edirneyenigun@hotmail.com
edirneyenigun@gmail.com
GAZETECİLİK VE MATBAACILIK

YEREL SÜRELİ YAYIN

Kuruluş: 5 Mayıs 2005

Kurucusu ve Sahibi:

Hasan Tahsin ERYONAR

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Tarık ERYONAR

Haber Editörü

Özgür ORHAN

Tarih: 18 HAZİRAN 2026 Sayı:6327

UETS adresi: 15602-06750-41933

Baskı, Yönetim, Yazışma Adresi:

Yenigün Ofset Gazete ve Matbaa Tesisleri

Çavuşbey Mahallesi Mumcular Sokak (Makedonya Kulesi Karşısı) No. 16/B EDİRNE

Tel: 0 (284) 213 51 82

WHATSAPP İHBAR HATTI: 0 541 225 27 57

İrtibat Bürosu:

Sabuni Mahallesi Bedesten Dış Dükkanlar No: 5 EDİRNE

Tel: 0 (284) 225 27 57 Tel/Fax: 0 (284) 214 33 31

Yıllık Abone Bedeli:5000 TL. - Şehirdışı Abone Bedeli:7500 TL. -

Resmi İlanlar Sütun cm:232 TL. - Zayı İlanı 300 TL.

Fiyatı 10 TL. - Eski gazete satış bedeli 20 TL - Fiyatlara KDV dahil değildir.

Renkli basılmasını istediğiniz özel ilan ve reklamlar pazarlığa tabidir.

GAZETEMİZDE YAYINLANAN YAZILARIN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR.

www.edirneyenigun.com

NÖBETÇİ

EDİRNE

ECZANE

SERHAT ECZANESİ

KİYIK CAD.NO:83/A
TEL: 2842137849

BERKAY ECZANESİ

FATİH MAH. ÜMRAN AKKAN CAD. 44.SOK. FATİH KONAKLARI NO:9
TEL: 0284 235 50 41

AYTAÇ ECZANESİ

LONDRA ASFALTI NO:35
TEL: 2842122424